

Rättskunskap

- Gällande sjömanslag och svensk sociallagstiftning
- Gällande svensk sjösäkerhetslagstiftning
- Gällande svensk miljölagstiftning
- 1,6,18 och 20 kap. sjölagen ([1994:1009](#))

Rättskunskap kapitel 1

—{

[1 §](#) Ett fartyg skall anses som svenskt och vara berättigat att föra svensk flagg, om det till mer än hälften ägs av svenska medborgare eller svenska juridiska personer

Rättskunskap kapitel 1

- [[2 §](#) Fartyg, vars skrov har en största längd som överstiger 24 meter, betecknas skepp. Andra fartyg kallas båt.
- [1. en skeppsdel som innehåller uppgifter om svenska skepp,
- [2. en båtdel som innehåller uppgifter om båtar som registrerats enligt lagen ([1979:377](#)) om registrering av båtar för yrkesmässig sjöfart m.m.,
- [[\(2017:1056\)](#).

Rättskunskap kapitel 1

Registrering skepp

- { Den som har förvärvat ett skepp måste senast inom en månad från förvärvet anmäla sitt skepp för registrering.
- { Registreringsplikten gäller för svenska skepp och enligt huvudregeln anses ett skepp vara svenskt om det till mer än hälften ägs av en svensk medborgare eller ett svenskt företag.

Registrering båt

- { **De båtar som används yrkesmässigt till bogsering eller bärgning, transport av gods eller passagerare, fiske eller annan fångst eller till uthyrning till allmänheten ska registreras om båten har en minsta längd om fem meter. Passagerarbåtar ska, även om de är kortare än fem meter, alltid registreras om de är konstruerade så att de kan föra fler än tolv passagerare.**
- { Den som har förvärvat en båt som används yrkesmässigt måste senast inom en månad från förvärvet anmäla båten för registrering.

Rättskunskap kapitel 1

—{

[6 §](#) Ett skepp som förs in i fartygsregistrets skeppsdelen ska ha ett namn. Namnet bestäms av ägaren. Ett namn som är ägnat att väcka anstöt får dock inte registreras.

Rättskunskap kapitel 1

—{

8 § Ett fartyg som förs in i fartygsregistrets skepps- eller båtdel skall ha en igenkänningsignal. För skepp utgörs denna av signalbokstäver samt för båtar av signalbokstäver och siffror.

DJURGARDEN 10	
Callsign SKGD	holmsbron
Typ Passenger ship	02
L x W 26m x 7m	11
Kompas... 288°	
KÖG 286°	
FÖG 6.3 kn	
MMSI 265586630	
Latitud N 59°19.296	
Longitud E 018°05.104	

M/S ANNA	
Callsign SFC8584	
Typ Pleasure	
L x W 9m x 3m	
KÖG 054°	
FÖG 0.0 kn	
MMSI 265723510	
Latitud N 59°19.275	
Longitud E 018°06.195	

Rättskunskap kapitel 1

—{

Sjövårdighet m.m.

—{

[9 §](#) Ett fartyg skall, när det hålls i drift, vara sjövårdigt, vari också innefattas att det är försett med nödvändiga anordningar till förebyggande av ohälsa och olycksfall, bemannat på betryggande sätt, tillräckligt provianterat och utrustat samt så lastat eller barlastat att säkerheten för fartyg, liv eller gods inte äventyras.

Rättskunskap kapitel 6

- [1 §](#) Befälhavaren skall innan en resa påbörjas se till att fartyget är sjövärdigt enligt [1 kap. 9 §](#).
- Under resan skall befälhavaren vaka över att fartyget hålls i sjövärdigt skick efter vad som nu sagts
- Om fel eller brist i sjövärdigheten inte kan avhjälpas genast, skall befälhavaren omedelbart underrätta redaren eller den som i redarens ställe har befattning med fartyget.

Rättskunskap kapitel 6

- [2 §](#) Befälhavaren skall se till att fartyget framförs och handhas på ett sätt som är förenligt med gott sjömanskap.
- Han skall känna till de påbud och föreskrifter om sjöfarten som gäller för de farvatten som fartyget skall trafikera och på de orter som det skall anlöpa.

Rättskunskap kapitel 6

—{

[3 §](#) Om ett fartyg prejas av en behörig svensk civil eller militär myndighet, är befälhavaren skyldig att lyda prejningen. Om det efter prejning eller annars begärs av en behörig myndighet, är befälhavaren också skyldig att låta fartyget visiteras. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddelar närmare föreskrifter om prejning och visitering.

Rättskunskap kapitel 6

—{

[4 §](#) Befälhavaren är ansvarig för att föreskrivna dagböcker förs på fartyget. Bestämmelser om dagböcker finns i [18 kap.](#)

Rättskunskap kapitel 6

- | [6 §](#) Om fartyget råkar i sjönöd, är befälhavaren skyldig att göra allt som står i hans makt för att rädda de ombordvarande och bevara fartyget och lasten.
- | Han skall, om det är möjligt, se till att dagböcker och andra skeppshandlingar förs i säkerhet samt vidta åtgärder för bärgning av fartyg och gods.
- | Så länge som det finns rimlig utsikt att fartyget kan räddas får befälhavaren inte överge det utan att hans liv är i allvarlig fara.

Rättskunskap kapitel 6

[10 §](#) Befälhavaren svarar inte för de förbindelser som han har ingått på redarens eller lastägarens vägnar.

Rättskunskap kapitel 6

—{

[11 §](#) Befälhavaren skall ersätta den skada som han genom fel eller försummelse i tjänsten orsakar redaren, lastägaren eller någon annan vars intressen han skall bevaka.

Rättskunskap kapitel 6

14 § Befälhavaren på ett svenskt handelsfartyg, fiskefartyg eller statsfartyg och befälhavaren på ett utländskt handelsfartyg eller fiskefartyg på svenskt territorium ska genast rapportera till den myndighet regeringen föreskriver

1. när någon i samband med fartygets drift har eller kan antas ha avlidit eller har fått svår kroppsskada,
2. när någon ombordanställd i annat fall har eller kan antas ha avlidit eller har fått svår kroppsskada,
3. när någon i annat fall än som avses i 1 och 2 har eller kan antas ha drunknat från fartyget eller avlidit ombord och begravts i sjön,
4. när allvarlig förgiftning har eller kan antas ha inträffat ombord,
5. när fartyget har sammanstött med ett annat fartyg eller stött på grund,
6. när fartyget har övergetts i sjön,
7. när i samband med fartygets drift skada av någon betydelse har eller kan antas ha uppkommit på fartyget eller lasten eller på egendom utanför fartyget, eller
8. när förskjutning av någon betydelse har inträffat i lasten.

Rättskunskap kapitel 18

1 § På ett handelsfartyg med en bruttodräktighet av minst 20 ska, när fartyget hålls i drift, en skeppsdagbok föras och, om fartyget är maskindrivet eller försett med hjälpmaskin, en maskindagbok. Detta gäller också i fråga om fiskefartyg med en bruttodräktighet av minst 80

Rättskunskap kapitel 18

2 § Dagbok upprättas enligt formulär som fastställs av Transportstyrelsen. Med beaktande av fartygens art och användning kan olika formulär fastställas. Anteckningarna i dagboken skall göras i tidsföljd, i hamn för varje dygn och till sjöss för varje vakt. Vad som förekommer under en vakt får antecknas i en kladd. En sådan anteckning skall föras in i dagboken så snart det kan ske.

Rättskunskap kapitel 18

Bevarande av bevis vid sjölocka

5 a § Om det har inträffat en sjöolycka eller ett tillbud till sjöss ska följande material, för tiden före, under och efter olyckan, bevaras:

1. sjökort,
2. dagböcker,
3. elektroniska och magnetiska inspelningar och videoband, inklusive information från färdskrivarsystem och annan elektronisk utrustning, och
4. teknisk, medicinsk, livräddande eller annan liknande utrustning som skäligen kan anses ha betydelse för undersökning av olyckan eller tillbudet

Rättskunskap kapitel 18

Sjöförklaring

6 § Sjöförklaring skall hållas för ett svenskt handelsfartyg eller fiskefartyg

1. när någon, medan fartyget var på väg, i samband med fartygets drift har eller kan antas ha avlidit eller fått svår kroppsskada,
2. när i annat fall i samband med fartygets drift någon ombordanställd eller någon annan som följer med fartyget har eller kan antas ha avlidit eller fått svår kroppsskada,
3. när någon som avlidit ombord har begravts i sjön,
4. när allvarlig förgiftning har eller kan antas ha inträffat ombord,
5. när fartyget har sammanstött med ett annat fartyg eller stött på grund,
6. när fartyget har försvunnit eller övergetts i sjön,
7. när i samband med fartygets drift skada av någon betydelse har eller kan antas ha uppkommit antingen på fartyget eller, medan fartyget var på väg, på egendom utanför fartyget, eller
8. när brand, explosion eller förskjutning av någon betydelse har inträffat i lasten.

Rättskunskap kapitel 18

8 § Genom sjöförklaringen skall händelsen och dess orsaker om möjligt klarläggas.
Alla förhållanden som kan antas ha medverkat till händelsen eller vara av betydelse från sjösäkerhetssynpunkt skall utredas.

Rättskunskap kapitel 20

Straffbestämmelser

1 § Om en befälhavare försummar att enligt 6 kap. 1 § första och andra styckena se till att fartyget är sjövärdigt, döms han till böter eller fängelse i högst sex månader.

Till samma straff döms en redare som försummar att avhjälpa fel eller brist i sjövärdigheten enligt 1 kap. 9 §.

Om en redare underlåter att, trots att det är möjligt för honom, hindra fartyget att gå till sjöss när en förestående resa på grund av fel eller brist i sjövärdigheten kan bli förenad med allvarlig fara för de ombordvarande, döms han till böter eller fängelse i högst två år.

Rättskunskap kapitel 20

2 § Den som brister i gott sjömanskap till förekommande av sjöolycka döms, om inte oaktsamheten är ringa, för vårdslöshet i sjötrafik till böter eller fängelse i högst sex månader.

Rättskunskap kapitel 20

3 § Den som tar sådan färdväg, håller sådan hastighet eller annars med fartyg färdas så att han i onödan stör omgivningen döms till penningböter.

Rättskunskap kapitel 20

4 § Den som framför ett fartyg, som med motordrift kan framföras med en hastighet om minst **15 knop** eller som har ett skrov med en största längd av minst **10 meter**, efter att ha förtärt alkoholhaltiga drycker i så stor mängd att alkoholkoncentrationen under eller efter färden uppgår till minst 0,2 promille i blodet eller 0,10 milligram per liter i utandningsluften, döms för sjöfylleri till böter eller fängelse i högst sex månader. Det som föreskrivs om den som framför ett fartyg gäller även den som i övrigt på ett sådant fartyg fullgör en uppgift av väsentlig betydelse för säkerheten till sjöss.

Rättskunskap kapitel 20

5 § Är ett brott som avses i 4 § att anse som grovt, döms för grovt sjöfylleri till fängelse i högst två år. Vid bedömning av om brottet är grovt ska särskilt beaktas om

1. gärningsmannen har haft en alkoholkoncentration som uppgått till minst 1,0 promille i blodet eller 0,50 milligram per liter i utandningsluften,

Rättskunskap kapitel 20

10 § En befälhavare döms till böter,

1. om han försummar att enligt 6 kap. 1 § tredje stycket underrätta redaren om fel eller brist i sjövärdigheten,
2. om han försummar att enligt 6 kap. 4 § andra stycket på fartyget medföra skeppshandlingar eller ett exemplar av denna lag,
3. om han försummar att avge rapport enligt 6 kap. 14 § eller uppsåtligen eller av oaktsamhet lämnar oriktig eller vilseledande uppgift i en sådan rapport,
4. om han vägrar att i fall som avses i 18 kap. 22 § överlämna fartygets nationalitetshandling till besiktningsmännen, eller
5. om han utan laga hinder vägrar att i ett sådant fall som avses i 22 kap. 2 § på fartyget ta med en befälhavare eller en sjöman, hans aska eller efterlämnade effekter

Rättskunskap sammanfattning

1,6,18 och 20 kap. sjölagen ([1994:1009](#))

1 kap

§ 1 Svenskt fartyg ägas 50%,

§ 2 24 meter skepp annat fartyg båt

§ 6 Skeppsnamn

§ 8 Igenkänningsignal bokstäver/siffror

§ 9 Sjövärdighet

Rättskunskap sammanfattning

1,6,18 och 20 kap. sjölagen ([1994:1009](#))

6 kap

§ 1 Befälhavare sjödugligt skick

§ 2 Gott sjömanskap

§ 3 Prejning

§ 4 Dagböcker

§ 6 Sjönöd – rädda bevara inte överge

§ 10 inte ansvar för redarförbindelser

§ 11 Ersätta skada om försumlig

§ 14 Rapporteringsskyldig dödsfall m.m.

Rättskunskap sammanfattning

1,6,18 och 20 kap. sjölagen ([1994:1009](#))

18 kap

§ 1 Över 20 brutto – skeppsdagbok

§ 5 Bevara bevis vid sjöolycka

§ 6 Sjöförklaring

20 kap

Straffbestämmelser

Lag om vilotid för sjömän 1998:958

Vilotid

4 § Sjömän har rätt till vilotid. Vilotiden bör förläggas så att de får vila en dag i veckan och på allmän helgdag.

Vilotiden får inte understiga

1. 10 timmar under varje tjugofyratimmarsperiod och

2. 77 timmar under varje sjudagarsperiod.

Vilotiden enligt andra stycket 1 får delas upp i högst två perioder varav en period om minst 6 timmar. Tiden mellan två viloperioder får inte överstiga 14 timmar.

Vilotiden omfattar inte kortare raster.

Lag om vilotid för sjömän 1998:958

—{ Vilotid

—{ 6 § Tillfälliga avvikelser från bestämmelserna i 4 och 5 §§ får göras om det är nödvändigt för

—{ 1. att avvärja hotande fara för liv, fartyg eller last,

—{ 2. att lämna hjälp enligt 6 kap. 6 § andra stycket och 8 kap. 3 eller 4 § sjölagen (1994:1009),

—{ 3. att delta i en författningsenlig övning med säkerhetsanordningar,

Länkar:

https://www.riksdagen.se/sv/dokument-och-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/sjolag-19941009_sfs-1994-1009/

https://www.riksdagen.se/sv/dokument-och-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/fartygssakerhetslag-2003364_sfs-2003-364/

<https://www.transportstyrelsen.se/sv/sjofart/Sjotrafik-och-hamnar/Fartomraden/>